II

(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kurių skelbti neprivaloma)

SPRENDIMAI

KOMISIJA

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2007 m. gruodžio 20 d.

suteikiantis Belgijos prašomą Valonijos regionui skirtą leidžiančią nukrypti nuostatą pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių

(pranešta dokumentu Nr. C(2007) 6643)

(Tik tekstas prancūzų kalba yra autentiškas)

(2008/96/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyvą 91/676/EEB dėl vandenų apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių [1], ypač į jos III priedo 2 skyriaus trečią pastraipą,

kadangi:

(1) Jei valstybė narė vienam hektarui numato kasmet skirti kitokį mėšlo kiekį nei nurodyta Direktyvos 91/676/EEB III priedo 2 skyriaus 2 pastraipos pirmame sakinyje ir a punkte, šis kiekis turi būti nustatytas toks, kad netrukdytų siekti šios Direktyvos 1 straipsnyje nurodytų tikslų ir būtų pagrįstas objektyviais kriterijais, pavyzdžiui, šiuo atveju, ilgu vegetaciniu periodu ir pasėliais, kurie įsisavina didelį azoto kiekį.

(2) Belgija pateikė Komisijai prašymą Valonijos regionui taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą remiantis Direktyvos 91/676/EEB III priedo 2 skyriaus trečia pastraipa.

(3) Prašoma leidžianti nukrypti nuostata yra susijusi su Belgijos ketinimu leisti Valonijoje naudoti iki 230 kg/ha azoto, kurio yra gyvulių mėšle, per metus specialiuose ūkiuose, kurių pievos sudaro ne mažiau kaip 48 % valdos ploto. Gyvulių mėšle esančio azoto naudojimas pievose neturėtų viršyti 230 kg/ha azoto per metus, o šių ūkių pasėliams neturėtų viršyti 115 kg/ha azoto per metus.

(4) Pagal Direktyvos 91/676/EEB 3 straipsnio 2 ir 4 dalių nuostatas Valonijoje nitratais pažeidžiamos zonos sudaro maždaug 42 % regiono teritorijos ir 54 % kultivuojamų žemės ūkio naudmenų.

(5) Paskaičiuota, kad ši leidžianti nukrypti nuostata yra taikytina maždaug 500 ūkių, sudarančių 5,6 % visų nitratais pažeidžiamose zonose esančių ūkių ir 3 % kultivuojamų žemės ūkio naudmenų.

(6) Valonijoje buvo priimtas Direktyvą 91/676/EEB įgyvendinantis įstatymas „Arrêté du Gouvernement wallon du 15 février 2007 modifiant le Livre II du Code de l'Environnement constituant le Code de l'Eau en ce qui concerne la gestion durable de l'azote en agriculture“, kuris taip pat taikomas ir prašomai leidžiančiai nukrypti nuostatai.

[1] OL L 375, 1991 12 31, p. 1. Direktyva su pakeitimais, padarytais Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).

(7) Pateikti vandens kokybės duomenys rodo, kad 2005 m. Valonijoje nitratais pažeidžiamose zonose vidutinė nitratų koncentracija paviršiniame vandenyje buvo 16,7 mg/l, 2001–2005 m. 84 % stebėjimo vietų būdingos stabilumo arba mažėjimo tendencijos. 2005 m. vidutinė gruntinio vandens koncentracija buvo 24,8 mg/l nitratų ir 2001–2005 m. 74 % stebėjimo vietų tendencijos buvo stabilios arba mažėjančios.

(8) Vidutinis vienam hektarui naudojamo azoto iš gyvulių mėšlo kiekis nuo 1990 m. sumažėjo 12 % ir 2004 m. buvo 101 kg/ha kultivuojamų žemės ūkio naudmenų, 94 % azoto buvo iš galvijų mėšlo, 3 % iš kiaulių mėšlo ir 2 % iš paukščių mėšlo. Vidutinis naudojamų azoto ir fosfatinių cheminių trąšų kiekis nuo 1990 m. sumažėjo atitinkamai 19 % ir 49 %, o 2004 m. vidutiniškai buvo sunaudota 109 kg/ha azoto ir 28 kg/ha fosfatinių trąšų.

(9) Pranešime pateikti patvirtinamieji dokumentai rodo, kad siūlomas 230 kg/ha azoto iš gyvulių mėšlo kiekis per metus yra pagrįstas objektyviais kriterijais – ilgu vegetaciniu periodu ir pasėliais, kurie įsisavina didelį azoto kiekį.

(10) Komisija, išnagrinėjusi prašymą, mano, kad siūlomas 230 kg/ha azoto iš mėšlo kiekis per metus netrukdys siekti Direktyvoje 91/676/EEB numatytų tikslų, jeigu bus laikomasi tam tikrų griežtų sąlygų.

(11) Šis sprendimas taikytinas atsižvelgiant į 2007–2010 m. laikotarpiu galiojančią Valonijos regionui skirtą antrąją veiksmų programą.

(12) Šiame sprendime numatytos priemonės atitinka Direktyvos 91/676/EEB 9 straipsniu įkurto Nitratų komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Šiame sprendime nurodytomis sąlygomis suteikiama 2006 m. spalio 19 m. laišku Belgijos prašoma Valonijos regionui skirta leidžianti nukrypti nuostata dėl didesnio gyvulių mėšlo kiekio nei nurodyta Direktyvos 91/676/EEB III priedo 2 skyriaus antros pastraipos pirmame sakinyje ir a punkte.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šiame sprendime naudojamos sąvokos apibrėžiamos taip:

a) galvijų ūkiai – tai ūkiai, kuriuose yra daugiau kaip trys gyvulių vienetai ir ne mažiau kaip du trečdaliai gyvulių yra galvijai;

b) pieva – tai galvijų ūkio valdos plotas, kuriame kultivuojamos nuolatinės arba laikinos ganyklos (laikinose ganyklose žolė auginama mažiau kaip ketverius metus).

3 straipsnis

Taikymo sritis

Šis sprendimas taikomas individualiai ir laikantis 4, 5 ir 6 straipsniuose nustatytų sąlygų galvijų ūkiams.

4 straipsnis

Metinis leidimas ir įsipareigojimas

1. Ūkininkai, norintys pasinaudoti leidžiančia nukrypti nuostata, kasmet pateikia prašymą kompetentingoms institucijoms.

2. Pateikdami 1 straipsnio dalyje nurodytą metinį prašymą jie raštu įsipareigoja vykdyti 5 ir 6 straipsniuose nustatytas sąlygas.

3. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad visiems prašymams dėl leidžiančios nukrypti nuostatos būtų taikoma administracinė kontrolė. Jei po nacionalinių institucijų atliktos 1 dalyje minimų prašymų kontrolės paaiškėja, kad 5 ir 6 straipsniuose pateiktos sąlygos nėra įvykdytos, apie tai pranešama prašymo pateikėjui, o prašymas laikomas atmestu.

5 straipsnis

Mėšlo ir kitų trąšų naudojimas

1. Kasmet galvijų ūkiuose naudojamo gyvulių mėšlo kiekis (įskaitant pačių gyvulių paliekamą mėšlą) neviršija 230 kg/ha azoto turinčio mėšlo kiekio, laikantis 2–8 dalyse nurodytų sąlygų.

2. Kasmet pievoje naudojamo gyvulių mėšlo kiekis neviršija 230 kg/ha azoto. Kasmet kitoje ūkio dirbamojoje žemėje naudojamo gyvulių mėšlo kiekis neviršija 115 kg/ha azoto.

3. Kiekvienas ūkis rengia tręšimo planą, kuriame aprašoma sėjomaina, planuojamas mėšlo, azoto bei fosfatinių trąšų naudojimas. Ūkis tokį planą sudaro ne vėliau kaip iki kiekvienų kalendorinių metų kovo 31 d.

Tręšimo plane pateikiama ši informacija:

a) gyvulių skaičius, mėšlo laikymo ir saugojimo sistemos aprašymas, įskaitant saugomo mėšlo kiekį;

b) azoto ir fosforo kiekio ūkyje pagamintame mėšle apskaičiavimas (atėmus laikymo ir saugojimo metu patirtus nuostolius);

c) sėjomaina ir intensyvaus naudojimo pievų bei kiekvieno pasėlio plotas, įskaitant scheminį žemėlapį, kuriame nurodytas atskirų laukų išdėstymas;

d) numatomas pasėliams reikalingas azoto ir fosforo kiekis;

e) už ūkio ribų ir ūkiui tiekiamo mėšlo kiekis ir tipas;

f) mėšle esančio azoto ir fosforo naudojimas kiekviename lauke;

g) cheminėse ir kitokiose trąšose esančio azoto ir fosforo naudojimas kiekviename lauke.

Siekiant užtikrinti planų ir realios žemės ūkio praktikos derėjimą, planai peržiūrimi ne vėliau kaip per septynias dienas nuo bet kokių pasikeitimų žemės ūkio praktikoje.

4. Kiekvienas ūkis rengia tręšimo ataskaitas. Kiekvienais kalendoriniais metais šios ataskaitos pateikiamos kompetentingoms institucijoms.

5. Kiekvienas ūkis, kuriam taikoma individuali leidžianti nukrypti nuostata, sutinka, kad būtų tikrinamas 4 straipsnio 1 dalyje nurodytas prašymas, tręšimo planas ir tręšimo ataskaitos.

6. Dirvožemio fosforo analizė atliekama mažiausiai kas ketverius metus kiekvieno ūkio, kuriam taikoma individuali leidžianti nukrypti nuostata, kiekviename vienarūšiame plote, atsižvelgiant į sėjomainą ir dirvožemio charakteristikas. Kiekviename 5 hektarų ūkio dirbamosios žemės plote atliekama ne mažiau kaip viena analizė.

7. Nitratų koncentracija dirvoje matuojama kiekvienais metais kiekviename ūkyje, kuriam taikoma individuali leidžianti nukrypti nuostata. Kasmet tikrinami mažiausiai penki mėginiai iš kiekvieno ūkio.

8. Mėšlo negalima skleisti rudenį prieš žolės sėją.

6 straipsnis

Žemėtvarka

1. 48 % ar daugiau galvijų ūkio ploto, tinkamo mėšlo naudojimui, auginama žolė.

2. Ūkininkai, kuriems taikoma individuali leidžianti nukrypti nuostata, imasi šių priemonių:

a) laikinos ganyklos suariamos pavasarį;

b) pievose neauginami atmosferos azotą kaupiantys ankštiniai ar kiti augalai. Tačiau tai nebus taikoma dobilams pievose, kur jų kiekis neviršija 50 %.

7 straipsnis

Kitos priemonės

1. Šios leidžiančios nukrypti nuostatos taikymas neprieštarauja priemonėms, kurių reikia imtis, kad būtų laikomasi kitų Bendrijos aplinkosaugos teisės aktų.

2. Kiekvienam ūkininkui, kuriam taikoma individuali leidžianti nukrypti nuostata, konsultacinė tarnyba teikia techninę pagalbą, kuri užtikrina dirvos analizės rezultatų, tręšimo planų ir tręšimo ataskaitų vertinimą. Vertinimo rezultatai perduodami kompetentingoms valdžios institucijoms, kurios yra atsakingos už 5 ir 6 straipsniuose nustatytų sąlygų atitikties tikrinimą.

8 straipsnis

Stebėsena

1. Kompetentinga institucija sudaro ir kasmet atnaujina žemėlapius, kuriuose procentais nurodomi kiekvienos žemės ūkio zonos ūkiai, gyvulių skaičius ir žemės ūkio naudmenos, kuriems taikoma individuali leidžianti nukrypti nuostata. Šie žemėlapiai kasmet pateikiami Komisijai, o pirmą kartą jie pateikiami iki 2007 m. pabaigos.

2. Siekiant įvertinti leidžiančios nukrypti nuostatos poveikį vandens kokybei, sukuriamas ir remiamas stebėsenos tinklas, skirtas paviršinio vandens ir negilaus gruntinio vandens mėginių ėmimui.

3. Atliekant tyrimą ir maistinių medžiagų analizę gaunami duomenys apie vietinį žemės naudojimą, pasėlių sėjomainas ir žemės ūkio praktiką ūkiuose, kuriems taikoma individuali leidžianti nukrypti nuostata. Šie duomenys gali būti naudojami atliekant modelinius nitratų išplovimo ir fosforo nuostolių apskaičiavimus laukuose, kuriuose per metus į vieną hektarą su gyvulių mėšlu patenka iki 230 kg azoto.

4. Stebėjimo vietos įrengiamos, kad būtų renkami duomenys apie azoto kiekio koncentraciją dirvožemio vandenyje ir atitinkamus azoto nuostolius, kurie per šaknų zoną patenka į požeminį vandenį, bei azoto nuostolius dėl paviršinio ir gruntinio vandens nutekėjimo, neatsižvelgiant į tai, ar taikoma leidžianti nukrypti nuostata, ar ne.

9 straipsnis

Ataskaitų teikimas

1. Kompetentinga institucija kasmet pateikia Komisijai stebėsenos rezultatus kartu su trumpa ataskaita apie vandens kokybės raidą, rudenį dirvožemyje likusį azoto kiekį ir vertinimo praktiką. Ataskaitoje pateikiama administraciniais ir vietos patikrinimais grindžiama informacija apie tai, kaip atliekant patikrinimus ūkiuose buvo įvertintas leidžiančios nukrypti nuostatos sąlygų vykdymas bei įtraukiama informacija apie ūkius, kurie nesilaikė reikalavimų. Pirmoji ataskaita perduodama iki 2008 m. birželio mėn., o kitos ataskaitos atitinkamai iki kiekvienų kitų metų birželio mėn.

2. Komisija į gautus rezultatus atsižvelgs vertindama galimą naują prašymą dėl leidžiančios nukrypti nuostatos taikymo.

10 straipsnis

Taikymas

Šis sprendimas taikomas pagal 2007–2010 m. Antrąją veiksmų programą, skirtą Valonijos regionui. Remiamasi „Arrêté du Gouvernement wallon du 15 février 2007 modifiant le Livre II du Code de l'Environnement constituant le Code de l'Eau en ce qui concerne la gestion durable de l'azote en agriculture“. Jis nustoja galioti 2010 m. gruodžio 31 d.

11 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Belgijos Karalystei.

Priimta Briuselyje, 2007 m. gruodžio 20 d.

Komisijos vardu

Stavros DIMAS

Komisijos narys